

Z, 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

7

JUL
1964.
B E O G R A D

Izdavač:

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
Cara Uroša 54
Beograd

Odgovorni urednik
inž. Slavoljub Vitorović

Štampa:

BEOGRADSKI GRAFIČKI ZAVOD
Beograd

STANDARDIZACIJA

BILTEN JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

B E O G R A D

JUL — 1964.

S T R A N A 1 — 14

SADRŽAJ

	<i>Strana</i>
Međunarodna standardizacija u oblasti unutrašnjeg saobraćaja	3
Povodom stavljanja na javnu diskusiju nacrta predloga jugoslovenskog standarda za polietilenske cevi za hladnu vodu	4
Anotacija predloga standarda ih oblasti hemijske industrije	5
Predlog standarda: Izolaciona lula za savijenu uvodnicu	5
Predlog standarda: Savijene uvodnice za instalacione obložene cevi	7
Predlog standarda: Spojnice za telekomunikacione kable. Izbor spojnice	8
Anotacije predloga standarda iz oblasti:	
— proizvodnje električnog instalacionog materijala	9
— proizvodnje sastavnih delova za elektroniku i telekomunikacije	10
— ispitivanja proizvoda drvne industrije	10
— proizvodnje konfekcije	10
— proizvodnje lovačke municije	10
— zgradarstva	11
Medunarodna standardizacija: primljena dokumentacija	12
Njemačko—englesko izdanje kataloga DIN standarda za 1963. godinu	13
Publikacija „Jedinica sile njutn u tehničkim proračunima“	13
Objavljeni jugoslovenski standardi	14

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA U OBLASTI VOZILA UNUTRAŠNJEG TRANSPORTA

Od 11. do 13. marta 1964. godine održano je u Parizu prvo zasedanje novog komiteta ISO/TC 110, obrazovanog prema rezoluciji Saveta ISO iz 1963. god. U ovom komitetu, čiji sekretarijat drži Francuska, zastupljena je 31 zemlja-članica ISO, i to 14 u svojstvu aktivnog člana (P) a 17 u svojstvu posmatrača (O). Na I zasedanju učestvovala su 42 delegata iz 12 zemalja, i to: Belgije, Bugarske, Čehoslovačke, Finske, Francuske, Italije, Jugoslavije, SAD, SR Nemačke, Švajcarske, Švedske i Velike Britanije, kao i predstavnici zainteresovanih međunarodnih organizacija Evropske federacije unutrašnjeg transporta (Fédération européenne de la manutention — FEM) i Međunarodnog udruženja za koordinaciju teretnog transporta (International cargo handling co-ordination association).

Zasedanje je u ime AFNOR-a otvorio potpredsednik te organizacije g. Birlé, a za predsednika zasedanja izabran je francuski delegat M. Deflandre. Saopšteni su i pozdravi predsednika ISO g. A. Viatkina i generalnog sekretara g. Saint Legera.

Kao delokrug ovog Komiteta usvojena je standardizacija u oblasti vozila unutrašnjeg transporta sa motornim ili ručnim pogonom, uključivo ručna kolica za razne primene, zatim prikolice i točkove za vozila unutrašnjeg transporta, obuhvatajući:

- 1) terminologiju i definicije;
- 2) propise sigurnosti u pogledu koncepcije i konstrukcije, ispitivanja i kontrole, korišćenja i održavanja;
- 3) glavne mere koje omogućuju zamenljivost tamo gde je ona potrebna u interesu korisnika i proizvođača.

U nadležnost ovog komiteta ne spadaju vozila za zemljane rade, ni vozila za drumske transport.

Komitet je zatim usvojio način označavanja nazivne nosivosti za viljuškare, po predlogu FEM, uz znatne suštinske i redakcijske izmene, propisujući šta sve mora sadržati tablica koju obavezno treba da nosi svaki viljuškar.

Jednoglasno je usvojen predlog o definiciji industrijskih traktora i označavanju njihove nazivne snage, načinu merenja vučne sile i podacima koji se moraju navesti u prospektima (dокумент FEM-2, ISO/TC 110 No 5).

Komitet se složio da predlog FEM za ispitivanje stablinosti viljuškara bude osnova za diskusiju na narednom zasedanju, uz razmatranje primedbi koje u međuvremenu budu upućene od strane zemalja članica.

S obzirom na rezerve izražene od strane švedske i belgijske delegacije, povučen je raniji predlog za standardizaciju točkova za vozila unutrašnjeg transporta i zamjenjen novim predlogom Tehničke komisije FEM (Brisel 1964) za mere i nosivosti točkova, koji će kao baza docnije diskusije biti razaslat svima članovima Komiteta.

Iduće zasedanje ISO/TC 110 održaće se, po mogućnosti, u jesen 1964, a mesto će biti naknadno utvrđeno.

POVODOM STAVLJANJA NA JAVNU DISKUSIJU NACRTA PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA ZA POLIETILENSKE CEVI ZA HLADNU VODU

Polietilen, koji je u početku svoga razvoja bio primenjivan gotovo isključivo kao dielektrik, vrlo je brzo našao široku primenu u građevinarstvu i poljoprivredi, bilo kao hidroizolacioni materijal, bilo kao materijal za izradu cevi za transport hladne vode.

Zahvaljujući svojoj parafinskoj strukturi polietilen se odlikuje izvanrednom hemijskom internošću, te zbog toga ima mnoge prednosti u odnosu na ostale materijale koji se koriste za transport hladne vode i raznih hemikalija.

Osnovne karakteristike polietilenskih cevi su sledeće:

1. Inertnost na uticaj vode i mnogih hemikalija.
Dok metalne cevi redovito podležu koroziji pod uticajem vode i hemikalija, dotle su polietilenske cevi potpuno otporne, tako da voda nema nikakav uticaj na njihove mehaničke osobine.
2. Tečnosti koje se transportuju polietilenskim cevima ne mogu se zagaditi pošto su te cevi bez mirisa, ukusa i potpuno neotrovne. To je od posebnog značaja kod transporta pijaće vode.
3. Specifična težina polietilena (0,92 do 0,93) znatno je niža od specifične težine drugih plastičnih materijala i metala koji se upotrebljavaju za izradu cevi.
4. Toplotna provodljivost polietilena znatno je niža od topotne provodljivosti metala, tako da tečnost koja se transportuje polietilenskim cevima sporije prima temperaturu okoline.
5. Vrlo je značajna elastičnost polietilena na niskim temperaturama (do -40°C), te ne postoji opasnost pucanja cevi usled smrzavanja vode unutar cevi.
6. Polietilenske cevi su veoma otporne na lom, te podnose znatna opterećenja bez opasnosti od trajnih deformacija.
7. Zahvaljujući svojoj savitljivosti, polietilenske cevi se mogu isporučivati u namotajima velikih kontinuiranih dužina, što olakšava transport, uskladištenje, rukovanje i montažu.
8. Spajanje polietilenskih cevi može se vršiti pomoću raznih fittinga kakvi se, slični ili isti, upotrebljavaju i za spajanje cevi iz klasičnih materijala.
9. Unutrašnjost polietilenskih cevi je glatka, te ne postoji opasnost nagomilavanja raznih taloga koji bi mogli dovesti do začepljenja cevi. Usled velike glatkoće, protočnost polietilenskih cevi je veća nego kod odgovarajućih klasičnih cevi.
10. Polietilenske cevi ne predstavljaju podlogu za razvoj mikroorganizama. Do danas nisu nađeni sojevi mikroorganizama koji bi se mogli razvijati i rasti na visokomolekularnim parafinima.

Za ilustraciju naglog porasta primene polietilenskih cevi mogu nam poslužiti podaci iz SAD, iz kojih je vidljivo da je u 1959. godini upotrebljeno 25 000 tona polietilena za izradu cevi, u 1960. oko 27 500 tona, a već u 1961. godini proizvedeno je i upotrebljeno oko 36 000 tona polietilenskih cevi.

Kod nas je primena polietilenskih cevi za hladnu vodu tek u početnoj fazi, te zbog toga smatramo da je upravo sada najpovoljniji momenat da se povede akcija za izdavanje standarda koji bi definisali karakteristike polietilenske mase, kontrolu kvaliteta mase, dimenzionalne karakteristike cevi, ispitivanje kvaliteta cevi, način označavanja i način isporuke. U tom cilju izrađeni su nacrti predloga standarda za polietilenske cevi za provod hladne vode.

Kod sastavljanja navedenih predloga standarda korišćeni su britanski standardi (BS 1973/53 i 1972/61) i nemački standardi (DIN 8072, 8073 i 16933), vodeći pri tome računa o preporukama međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO TC 5/SC 6 Secretariat — 68/128; ISO TC 5/SC 6 Denmark 4/134).

U nastavku rada na ovom području takođe će se izraditi nacrti predloga standarda za načine spajanja i montažu polietilenskih cevi, sa konkretnim uputstvima za praktičnu primenu.

Predlog standarda za polietilenske cevi za transport hladne vode stavlja se na diskusiju i očekuje se da će ga sva zainteresovana poduzeća i ustanove proučiti, te da će svojim primedbama i sugestijama pomoći da se izvrše dopune i korekcije, što će omogućiti izdavanje konačnog standarda u najskorije vreme.

**Dr Dragutin Fleš
Inž. Vlasta Ljubić
Inž. Srećko Štefanac**

**ANOTACIJA PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA
IZ OBLASTI HEMIJSKE INDUSTRIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći nacrti predloga jugoslovenskih standarda iz oblasti plastičnih masa:

Predlog br. 5309 Polietilenska masa niske gustoće, za cevi .... **JUS G.C1.300**

Predlog br. 5310 Savitljive polietilenske cevi za hladnu vodu.

Uslovi kvaliteta i način ispitivanja ..... **JUS G.C6.600**

Predlog br. 5311 Savitljive polietilenske cevi za hladnu vodu. Dimenzije i uslovi isporuke ..... **JUS G.C6.610**

Navedene nacrte predloga standarda izradila je grupa stručnjaka iz Organske hemijske industrije, Zagreb — Žitnjak. Ovi nacrti predloga su umnoženi i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, ustanovama i institutima.

Interesenti koji ove predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno pošalju.

DK 621.315.62

Predlog br. 5312

**Pribor za instalacione cevi
IZOLACIONA LULA
ZA SAVIJENU UVODNICU**

**J U S
N. E1. 031**

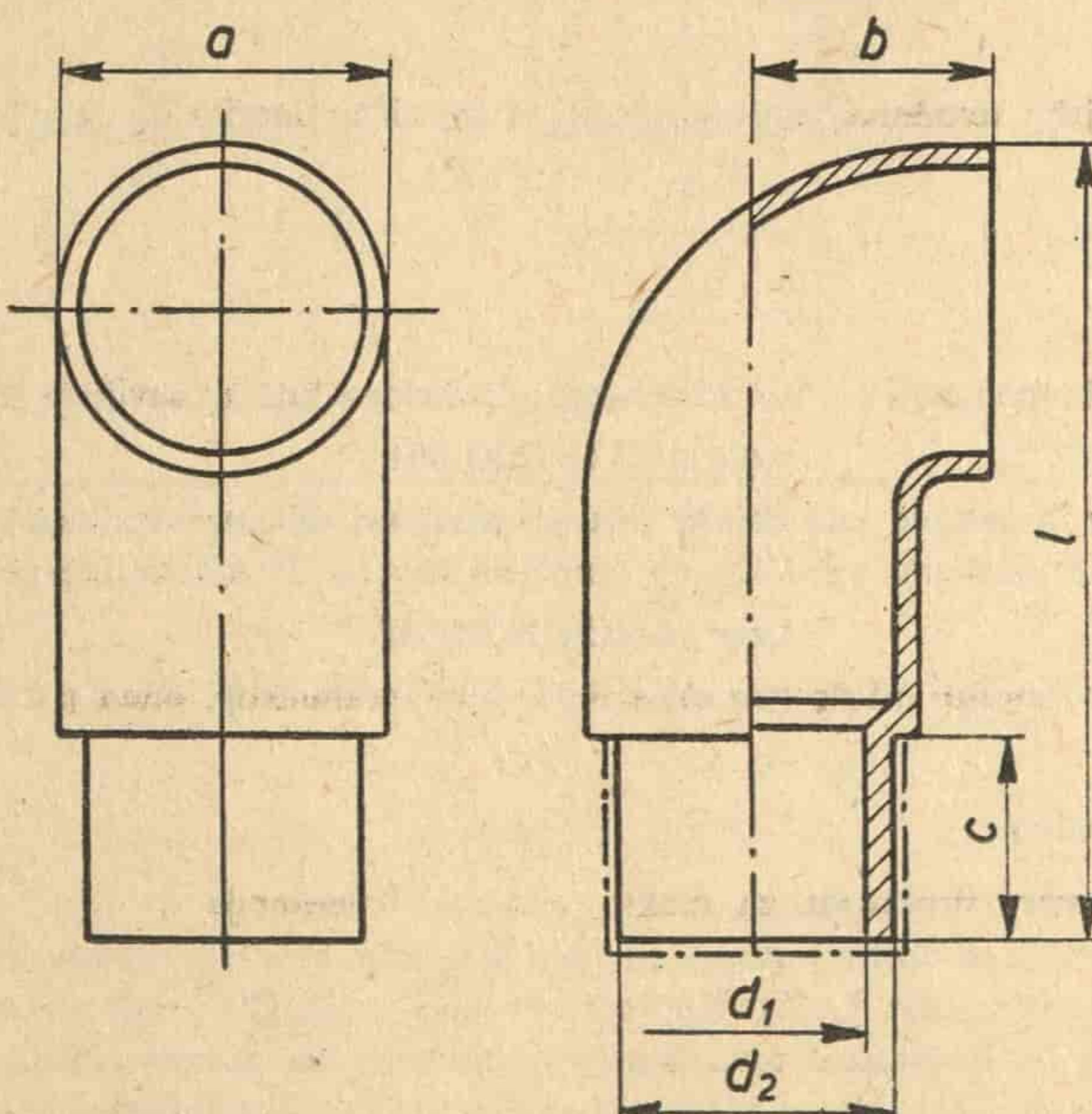
Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje mere, materijal, izradu i označavanje izolacionih lula za savijanje uvodnice instalacionih cevi, koje služe za zaštitu izolacije provodnika na uvodima u instalacione cevi.

2 Mere i tolerancije

2.1 Izolacione lule za savijene uvodnice izrađuju se u deset veličina, čije su mere i tolerancije propisane u tabeli.

Mere u mm

Oznaka veličine	d_1	d_2	Toleran-	cija	a	b	c	l	Upotrebljava se za uvodnice po JUS	
									N.E1.016	N.E1.046
11	11	15,2	$\pm 0,4$	18	12			45	—	11
OC 11	11	16,4	$\pm 0,45$	19	12	15		45	11	—
13,5	13,5	18	$\pm 0,5$	21	14			52	13,5	13,5
16	16	20,2	$\pm 0,5$	24	17			60	16	16
21	20	25,8	$\pm 0,55$	30	20	20		72	21	—
23	22	28	$\pm 0,6$	32	21			80	—	23
29	28	34	$\pm 0,6$	39	26			100	29	29
36	35	41,8	$\pm 0,7$	46	32			108	—	36
OC 36	36	44,4	$\pm 0,9$	50	32	25		108	36	—
42	42	51,2	$\pm 0,9$	58	38			120	42	—

- 2.2 Za mere propisane u tabeli bez naznačenih tolerancija važe grube tolerancije propisane za keramičke proizvode za elektrotehniku, prema JUS B.D7.030.

3 Materijal i izrada

Izolacione lule za savijene uvodnice izrađuju se od porcelana ili drugog keramičkog materijala, ili od drugog pogodnog izolacionog materijala.

Površine koje dolaze u dodir sa provodnicima moraju biti glatke, bez prskotina i bez oštih ispuštenja, kao i bez ostalih površinskih mana koje bi mogle da oštete izolaciju provodnika.

Sve površine, osim onih koje su označene linijom crta tačka crta (— . — . — . —) moraju biti očakljene (staklaste). Boja cakline treba da bude bela (JUS B.D7.031).

4 Primena

Izolacione lule po ovom standardu upotrebljavaju se za savijene uvodnice čeličnih oklopnih cevi prema JUS N.E1.016, kao i za savijene uvodnice obloženih cevi prema JUS N.E1.046.

Veličine 13,5, 16 i 29 jednake su za obe vrste cevi, dok se veličine 11 i 36 razlikuju. Zbog toga je u oznakama ovih veličina, koje se upotrebljavaju za savijene uvodnice čeličnih oklopnih cevi, predviđena još i dopunska slovna oznaka OC.

5 Proveravanje

Izolacione lule za savijene uvodnice moraju ulaziti u granično merilo čiji je otvor za 0,2 mm veći od najveće propisane mere za d_2 .

6 Označavanje

- 6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, izolaciona lula za savijenu uvodnicu označava se oznakom:

Lula n JUS N.E1.031

gde je n oznaka veličine izolacione lule koja je ista sa oznakom veličine uvodnice i veličine cevi.

Primer: Izolaciona lula za savijenu uvodnicu za obloženu cev od 23 mm označava se oznakom:

Lula 36 JUS N.E1.031

- 6.2 Ukoliko se radi o izolacionoj luli od drugog materijala osim keramičkog, onda pored oznake treba navesti i materijal.

Veza sa drugim standardima:

JUS B.D7.030 — Keramički proizvodi za elektrotehniku. Tolerancije

JUS B.D7.031 — Keramički proizvodi za elektrotehniku. Smernice za obradu površina

JUS N.E1.010 — Instalacione cevi i njihov pribor. Propisi za izradu i ispitivanje

JUS N.E1.016 — Pribor za izolacione cevi. Savijene uvodnice za oklopne cevi

JUS N.E1.046 — Pribor za izolacione cevi. Savijene uvodnice za instalacione obložene cevi

Predlog br. 5313

Pribor za instalacione cevi
SAVIJENE UVODNICE
za instalacione obložene cevi

J U S
N. E1. 046

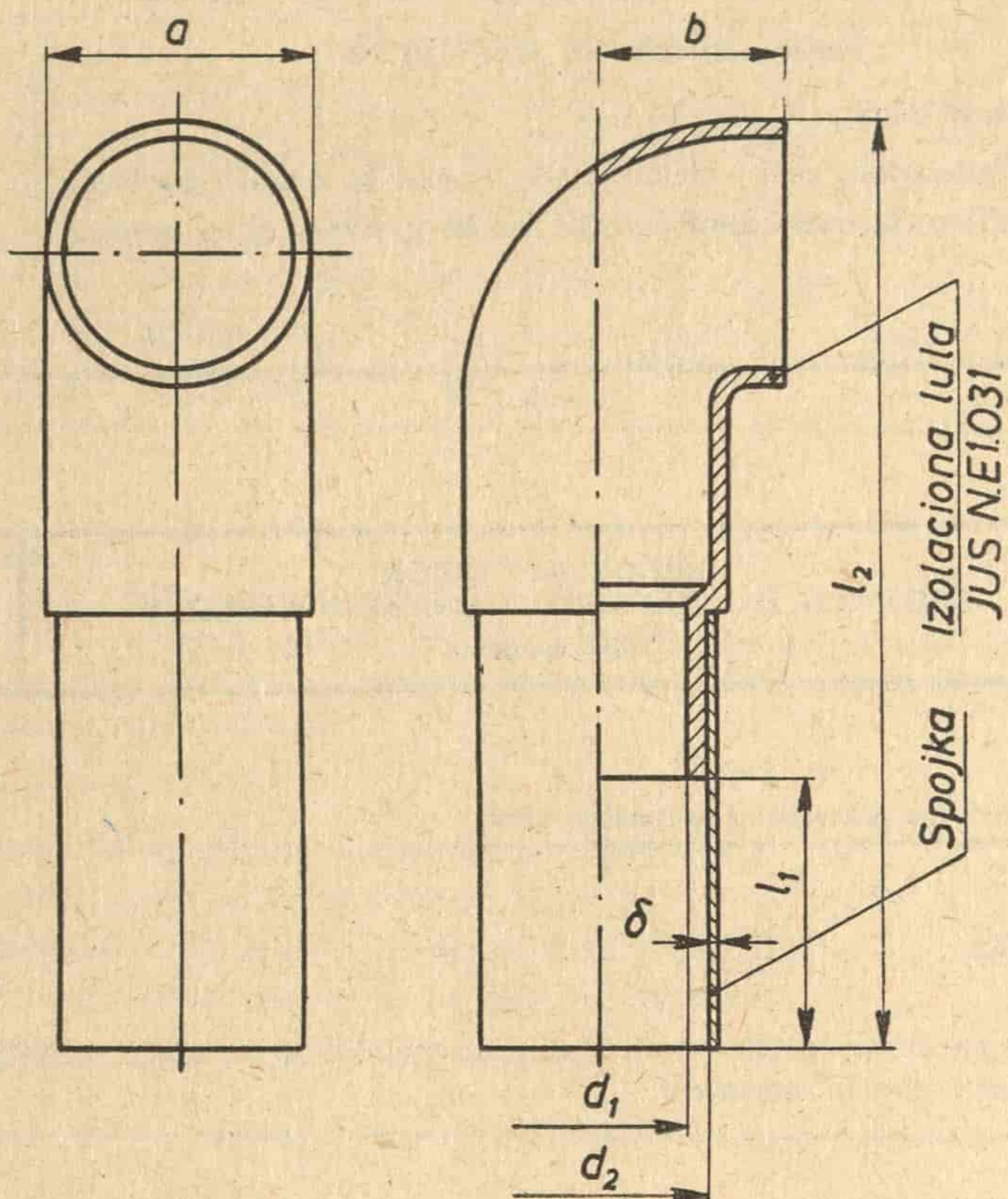
Krajanji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje mere, materijal, izradu i označavanje savijenih uvodnica za instalacione obložene cevi, a koje služe za zaštitu izolacije provodnika na uvodima u instalacione cevi.

2 Mere i tolerancije

Savijene uvodnice za obložene cevi izrađuju se u šest veličina, čije su mere i tolerancije propisane u tabeli.

Mere u mm

Oznake veličine d_1	Unutrašnji prečnik		Debljina lima		a	b	l_1	l_2
	d_2	tolerancija	$\delta^1)$	toleran- cija				
11	16,2				18	12	30	60
13,5	19,1				21	14	35	72
16	21,6	+ 0,2	0,18	± 0,02	24	17	40	85
23	29				32	21	50	110
29	35				39	26	60	135
36	43,2	+ 0,4			46	32	70	153

¹⁾ Vrednosti za debljinu lima su bez zaštitne prevlake.

3 Materijal i izrada

Izolacioni deo savijenih uvodnica izrađuje se prema JUS N.E1.031 — Pribor za instalacione cevi — Izolaciona lula za savijenu uvodnicu.

Spojka savijene uvodnice izrađuje se od čelične poolovljene trake spojene na preklop. Čelična traka mora biti zaštićena olovnom prevlakom sa obe strane.

Porcelanska uvodnica i spojka moraju biti međusobno čvrsto spojene.

Pored prethodnih odredaba, savijene uvodnice moraju biti u skladu sa JUS N.E1.010 — Instalacione cevi i njihov pribor — Propisi za izradu i ispitivanje.

4 Označavanje

U tehničkoj literaturi i u porudžbinama, savijena uvodnica za instalacionu obloženu cev označava se oznakom:

Savijena uvodnica n JUS N.E1.046

gde je n oznaka veličine koja je ista sa oznakom veličine cevi za koju se uvodnica upotrebljava.
Primer: Savijena uvodnica za instalacionu obloženu cev od 16 mm označava se

Savijena uvodnica 16 JUS N.E1.046

Veza sa drugim standardima:

JUS N.E1.010 — Instalacione cevi i njihov pribor. Propisi za izradu i ispitivanje

JUS N.E1.031 — Pribor za instalacione cevi. Izolaciona lula za savijenu uvodnicu

DK 621.315.687.22

Predlog br. 5314

**KABLOVSKI PRIBOR
SPOJNICE ZA TELEKOMUNIKACIONE KABLOVE
Izbor spojnica**

**J U S
N. F4. 513**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje izbor veličine pravih i račvastih spojница za sve telekomunikacione kablove sa vazdušno-papirnom izolacijom i olovnim omotačem.

2 Namena

Tabela za izbor spojница treba da olakša pravilan izbor spojница u zavisnosti od prečnika provodnika kabla i njegovog kapaciteta.

2 Opšte uputstvo za izbor spojnice

Olovna ili čelična spojница određene veličine može se upotrebiti za svaki telekomunikacioni kabl iz tačke 1 ovog standarda, čiji je spoljni prečnik (prečnik preko olovnog omotača) manji ili jednak brojci oznake veličine, bez obzira na broj i presek provodnika. Tako, na primer, spojница oznake veličine TOS-40 ili TČS-40 može se upotrebiti za sve telekomunikacione kablove sa vazdušno-papirnom izolacijom čiji je spoljni prečnik preko 31 do 40 mm, itd.

3 Izbor veličine spojnice

Izbor veličine spojnice za kablove do određenog prečnika provodnika i do određenog kapaciteta propisan je u tabeli. Oznaka veličine, navedena u tabeli, sastoji se iz tri, odnosno četiri, slovna simbola i brojčanog simbola. Slovni simboli označavaju:

- T — područje primene — telekomunikacije,
- O — materijal od koga je napravljena spojica — olovo,
- Č — materijal od koga je napravljena spojica — čelik,
- S — konkretna oznaka predmeta — spojica.

T I P S P O J N I C E		Z A K A B L O V E P R E M A P R E Č N I K U P R O V O D N I K A K A P A C I T E T D O											
P R A V A	R A Č V A S T A	Olovna	Čelična	0,4	0,5	0,6	0,8	0,9	1,2	1,4	0,9DM	1,2DM	1,4DM
TOS—12	TČS—12			10×4	7×4	3×4							
TOS—20	TČS—20	TORS 2/3—15		40×4	35×4	25×4	15×4	10×4	7×4	5×4	1×4	4×4	3×4
TOS—30	TČS—30	TORS 2/3—25	TČRS—25	125×4	75×4	75×4	40×4	24×4	16×4	12×4	21×4	12×4	7×4
TOS—40	TČS—40	TORS 2/3—35	TČRS—35	200×4	175×4	125×4	75×4	52×4	30×4	21×4	40×4	24×4	19×4
TOS—50	TČS—50			350×4	300×4	225×4	125×4	85×4	52×4	40×4	60×4	40×4	27×4
TOS—60	TČS—60	TORS 3—50	TČRS—50	500×4	400×4	300×4	175×4	115×4	75×4	60×4	85×4	60×4	44×4
TOS—70	TČS—70	TORS 3—65	TČRS—65	600×4	500×4	400×4	200×4		100×4	85×4	100×4	85×4	60×4
TOS—80	TČS—80	TORS 3—80	TČRS—80	600×4	600×4					100×4		100×4	85×4

Brojčani simboli označavaju:

2 ili 3 broj račvi, ako se radi o račvastojoj spojnicu.

Dvocifreni broj koji sledi iza slovnih simbola, ili simbola koji označavaju broj račvi, predstavlja prečnik ulaznog otvora spojnice u milimetrima. Taj broj je u isto vreme i maksimalni prečnik preko olovnog omotača kabla za koji se označena spojica može primeniti.

Veza sa drugim standardima:

JUS N.F4.531 — Prava olovna spojica sa razrezom (u pripremi)

JUS N.F4.551 — Zaštitna prava čelična spojica (u pripremi)

JUS N.F4.532 — Račvasta olovna spojica sa dve račve (u pripremi)

JUS N.F4.533 — Račvasta olovna spojica sa tri račve (u pripremi)

JUX N.F4.552 — Zaštitna račvasta čelična spojica (u pripremi)

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ELEKTRIČNOG INSTALACIONOG MATERIJALA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 5315 Pribor za instalacione cevi. Savijene uvodnice
za oklopne cevi ..... JUS N.E1.016

Ovaj predlog je posebno umnožen i dostavljen zainteresovanim preduzećima, institutima i organizacijama.

Interesanti koji ovaj predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p. fah 933) sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI SASTAVNIH DELOVA
ZA ELEKTRONIKU I TELEKOMUNIKACIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primeđbi: 1. novembar 1964.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 5316 Kondenzatori za suzbijanje radio-smetnji. Opšti tehnički propisi i ispitivanja ..... **JUS N.R2.901**

Ovaj predlog je posebno umnožen i dostavljen zainteresovanim preduzećima, institutima i organizacijama.

Predlog je izrađen u ovom Zavodu prema dokumentu 40 (Bureau Central) 120, mart 1963. On u potpunosti zamenjuje istoimeni predlog br. 3697 koji je bio objavljen u Biltenu br. 8 od 1961. godine.

Interesenti koji predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933), sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ISPITIVANJA
PROIZVODA DRVNE INDUSTRIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 5317 Ispitivanje ploča iverica. Merenje grešaka .... **JUS D.A1.101**

Predlog je razaslat zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama. Interesenti koji nisu dobili ovaj predlog mogu ga naknadno zatražiti od Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, pošt. fah 933).

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI
INDUSTRIJE KONFEKCIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964. god.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti industrije konfekcije:

Predlog br. 5318 Krojačka vata ..... **JUS F.E1.010**

Nacrt predloga je izrađen u preduzeću »Varteks«, Varaždin.

Interesenti koji nisu primili tekst ovog predloga mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI
LOVAČKE MUNICIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1964.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 5319 Gotova municija za lovačke puške sačmarice **JUS H.D4.110**

Predlog br. 5320 Metode ispitivanja fizikalno-hemijskih osobina elemenata od kojih je sastavljen metak .... **JUS H.D8.101**

Predlog br. 5321 Lovačka puška sačmarica ..... **JUS K.P2.050**

Predlog br. 5322 Lovački karabin ..... **JUS K.P2.051**

Navedeni predlozi su izrađeni u okviru Glavnog lovačkog saveza Jugoslavije i Preduzeća za proizvodnju lovačke municije »Kamnik« iz Kamnika, pa dopunjeni najnovijim podacima umnoženi i dostavljeni na mišljenje zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, ulica Cara Uroša br. 54, poštanski fah 933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ZGRADARSTVA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. novembar 1964.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti zgradarstva i to:

Predlog br. 5323 Ploče od gipsa za pregradne zidove ..... JUS U.N2.100

Predlog br. 5324 Ploče od gipsa za plafone i oblaganja ..... JUS U.N2.150

Predlog br. 5325 Presovane ploče od slame ..... JUS U.M9.150

Predloge za ove standarde podneo je Savet za građevinarstvo SPK na zahtev proizvođača tih materijala, a u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju predlozi su usklađeni potrebama jugoslovenske standardizacije i ovim se stavljuju na javnu diskusiju.

Predlozi su umnoženi i razaslati interesentima neposredno. Interesenti koji navedene predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, poštanski pregradak 933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju ili putem izrade fotokopija ili mikro-filmova, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova foto- ili mikro-filmske reprodukcije.

ISO/TC 29 — Sitan alat

Predlozi preporuka ISO:

- br. 663: Spiralne burgije sa valjkastom drškom, duge
- br. 664: Mašinski razvrtači sa valjkastom i Morze-koničnom drškom
- br. 665: Posebne tolerancije razvrtača
- br. 666: Mašinski i ručni kratki ureznici
- br. 667: Mašinski noževi sa pločicama od sinterovanih karbida za unutrašnju obradu (metrička serija)
- br. 668: Mašinski noževi sa pločicama od sinterovanih karbida; označavanje
- br. 669: Preporučeni niz spoljnih prečnika glodala za obradu metala
- br. 670: Provlake od sinterovanih karbida za izvlačenje žice
- br. 726: Primena pločica od sinterovanih karbida za obradu skidanjem strugotine; oznake glavnih grupa pločica i primena
(rok za primedbe 10. septembar 1964)

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrabeni proizvodi

Izveštaj sa III zasedanja Potkomiteta 3 »Voće i povrće i njihove prerađevine« koje je održano 11. oktobra 1963. u Bukureštu.

ISO/TC 54 — Eterska ulja

Predlog preporuke ISO br. 724 — Eukalip-tusovo ulje (E. globulus)

ISO/TC 61 — Plastične materije

Izveštaj o radu u 1963. godini

ISO/TC 81 — Jedinstveni nazivi pesticida

Izveštaj sa V zasedanja održanog od 24. do 27. septembra 1963. u Londonu

ISO/TC 92 — Ispitivanje protipožarne otpornosti građevinskih materijala i konstrukcija

Izveštaj sa III zasedanja održanog od 23. do 26. septembra 1963. u Berlinu

ISO/TC 102 — Gvozdene rude

Izveštaj o radu u 1963. godini

IEC/TC 4 — Hidraulične turbine

IEC publikacija 41: Međunarodni kodeks za prijemna ispitivanja hidrauličnih turbina na mestu upotrebe.

Druge izdanje, 1963. Cena 75. — šv. fr.

IEC/TC 14 — Energetski transformatori

Predlog za reviziju IEC publikacije 76 (izdanje 1955 god.):

Energetski transformatori. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje 15. oktobar 1964. god.

IEC/TC 21 — Akumulatori

Dopuna publikacije 95—2: Olovni akumulatori za pokretače.

Deo 2: Mere baterija. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. oktobar 1964.

IEC/TC 27 — Električno grejanje

Preporuke za standardizaciju nazivnih mera cilindričnih grafitnih elektroda za električne lučne peći. Pismene primedbe mogu se poslati do 31. avgusta 1964. god.

IEC/TC 30 — Vrlo visoki napon

Zapisnik sastanka komiteta koji je održan 7. juna 1963. u Veneciji.

IEC/TC 35 — Elementi

Predlozi za izmene i dopune IEC publikacije 86. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. oktobar 1964.

IEC/TC 39 — Elektronske cevi

IEC publikacija 149—1. Prvo izdanje 1963.
Grla za elektronske cevi. Deo prvi. Opšti propisi i metode merenja. Cena 15. šv. fr.

IEC/TC 39/48 — Grla za elektronske cevi

IEC publikacija 149—1. Grla za elektronske cevi. Deo prvi. Opšti propisi i metode merenja. Prvo izdanje 1963. god. Cena 15 šv. fr.

IEC/TC 47 — Poluprovodničke naprave

Predlog preporuke za mehaničku standar-dizaciju — Dimenzije poluprovodničkih naprava.

Predlozi preporuka za granične vrednosti i glavne karakteristike za:

- spisak predloženih vrednosti napona i struja za naprave za snagu;
- standardni listovi za raspored izdatih po-dataka;
- tiristor diode
- ispravljačke diode
- termičke uslove referentnih električnih uslova poluprovodičnih naprava

Pismene primedbe za sve predloge primaju se do 1. 8. 1964.

IEC/TC 55 — Žice za namotaje

Zapisnik sastanka komiteta koji je održan od 21. do 25. oktobra 1963. u Beču.

NEMAČKO-ENGLESKO IZDANJE KATALOGA DIN STANDARDA 1963.

Iz štampe je izišlo nemačko-englesko izdanje kataloga DIN standarda 1963. (Standards Year book Normblatt-Verzeichnis 1963). Ono obuhvata standarde objavljene zaključno sa »Saopštenjima DIN« za mart 1963. Sadrži 916 str. formata A5, a cena mu je 48.— DM (broširano).

Katalog sadrži, pored brojeva i datuma izdanja, takođe naslove na nemačkom i engleskom jeziku važećih nemačkih standarda i predloga standarda.

U posebnom osvrtu dati su opšti podaci o oblastima i broju DIN standarda, čiji su prevodi objavljeni na engleskom, francuskom i španskom jeziku.

Naslovi pojedinih grupa standarda dati su trojezično, tj. na nemačkom, engleskom i francuskom. Poseban registar standarda po brojevima olakšava pronalaženje pojedinih standarda.

Poglavlja »Nemačka standardizacija« i »Registar najvažnijih grupa po DK« data su na nemačkom i engleskom jeziku.

Katalog ne sadrži prevod regista predmeta koji je vrlo obiman, a on će biti obuhvaćen tek ednim od kasnijih izdanja.

JEDINICA SILE »NEWTON« U TEHNIČKIM PRORAČUNIMA**Jedna korisna publikacija**

Nemačka organizacija za standardizaciju (DNA) izdala je 1962. god. brošuru dr Waltera Haedera pod gornjim naslovom. Početkom ove godine izašao je i engleski prevod te brošure.

Ova brošura sadrži objašnjenja o mestu koje u Međunarodnom sistemu jedinica mere (International System of Units, skraćeno SI—Units) zauzima njutn (Newton) — skraćena oznaka N — kao jedinica sile i daje uputstva o načinu praktične primene ove jedinice u proračunima u raznim oblastima tehnike umesto sada primenjivane jedinice kilopond (kp), odnosno ranije primenjivanje jedinice kilogram (kg). U tom cilju prikazan je način prevođenja obrazaca (formula) koji se koriste u raznim oblastima tehnike iz oblika sa do sada upotrebljavanim jedinicama u oblike sa jedinicom N i drugim jedinicama SI-sistema. Na taj način je obrađen veliki broj obrazaca koji se najčešće koriste u raznim tehničkim proračunima.

Brošura može vrlo korisno poslužiti cilju kome je namenjena.

Originalan naslov brošure je:

Die Krafteinheit »Newton« in Berechnungen der Technik

a naslov engleskog izdanja:

The »newton« unit of force used in engineering calculations

Brošuru je objavila organizacija Deutscher Normenausschuss u izdanju Beuth-Vertrieb G.M.B.H., Berlin 15, Köln, Frankfurt.

Brošura sadrži 35 stranica formata A5. Cena engleskog izdanja je 4 DM.

Napominjemo da je njutn kao jedinica sile uveden u našoj zemlji jugoslovenskim standardom JUS A.A1.040, izdatim 1957. godine.

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ« br. 13/64 od 25. III 1964.

	1 prim. din.
JUS Z.B1.071 — Lična zaštitna sredstva 1964 Kožna kolenica	200.—
JUS Z.B1.072 — „ Kožni štitnik za ručni zglob	150.—
1964	
JUS Z.B1.073 — „ Kožni štitnik za rame	150.—
1964	
JUS Z.B1.095 — „ Armirana potkolenica	200.—
1964	
JUS Z.B1.025 — „ Tehničke zaštitne rukavice, otporne prema rastva- 1964 račima	250.—
JUS E.B1.162 — Grašak za industrijsku preradu	150.—
1964	
JUS E.B2.110 — Grožđe za industrijsku preradu	150.—
1964	
JUS E.B2.124 — Dunje za industrijsku preradu	250.—
1964	
JUS E.B2.135 — Breskve za industrijsku preradu	200.—
1964	
JUS E.B2.136 — Kajsije za industrijsku preradu	300.—
1964	
JUS E.P1.010 — Jugoslovenski duvan u listu fermentisan. 1964 Opšte odredbe	400.—
JUS F.B2.080 — Viskozni rejon. Opšti uslovi	150.—
1964	
JUS F.C0.080 — Tkanine od viskoznog rejona, za trgovinu. Opšti uslovi ..	150.—
1964	
JUS F.C0.081 — Tkanine od viskoznog rejona, za konfekciju. Opšti uslovi ..	150.—
1964	
JUS F.C0.082 — Postavne tkanine od viskoznog rejona, za konfekciju ..	150.—
1964	
JUS F.S2.216 — Određivanje broja grupa slepljenih vlakana u veštačkim 1964 vlaknima	100.—
JUS F.S9.020 — Metoda određivanja trgovačke mase	200.—
JUS F.B3.021 — Pamučni konac za šivenje	150.—

Citirani jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. VI 1964. godine.

»Službeni list SFRJ« br. 18/64 od 29. IV 1964.

JUS M.N5.721 — Oprema za vešanje nosila u autobusima. Sadržaj, montaža i 1964 raspored	150.—
---	-------

Citirani jugoslovenski standard obavezan je i stupa na snagu 1. VII 1964. godine

JUS G.B1.011 — Sirova koža. Svinjska koža	150.—
---	-------

Citirani jugoslovenski standard obavezan je i stupa na snagu 15. V 1964. godine.

Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-171, lokal 002 —
Odgovorni urednik: inž. Slavoljub Vitorović. — Distribucija preko izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« — Beograd
Knez Mihailova 40, pošt. fah 690. — tel. br. 625-485 — Cena pojedinačnom primerku din. 300. — Godišnja pretplata
din. 2400. Pretplatu slati neposredno na naznačenu adresu distributora ili na tek. rač. kod. N. B.

101-11
br. 1-297

41

428/1964

700012559,7

COBIS